

B O G O L J U B

V T U J I N I

Štev. 13., Leto II. **VERSKI TEDNIK** Nedelja, 28. septembra 1947.

SRCE JEZUSOVO V ROŽNEM VENCU

I. Veseli del.

Mesec rožnega venca - oktober - je pred nami. Največja naša družinska in narodna dragocenost nam mora biti ta molitev, če hočemo biti pravi Marijini otroci, če res hočemo, da bo Marija kraljica Slovencev.

Ob prvem petku v oktobru skušajmo vsaj v drobcih razmisliti, kako se prav ob rožnovenskih skrivnostih nad vse lepo kaže tudi ljubezen in dobrota Srca Jezusovega. Saj tudi tukaj prihajamo na najlepši način "Po Mariji k Jezusu". Ko bi hoteli do dna premisliti skrivnosti rožnega venca z ozirom na Srce Jezusovo, bi morali pisati neprestano; saj se ne da opisati, samo občutil bo to, kdor bo resno in pobožno razmišljal.

1. Ki si Ga Devica od sv. Duha spočela.

Božje Srce Jezusovo je ob Marijinih besedah: "Zgodi se mi po tvoji besedi" ustvarjeno, začena utripa v ljubezni za ves človeški rod. Ni spočeto v izobilju, bogastvu, brezskrbnem življenju, ampak v revščini, ker skuša že pred rojstvom biti ponižno in trpeti iz ljubezni do nas, za katere je bilo spočeto. Izvolilo pa si je za prvi dom neomadeževano čistost Device, da pokaže da je čistost največje bogastvo in najlepši okras.

2. Ki si Ga Devica v obiskanju Elizabete nosila.

Še nerojeno božje Srce že deli veselje, mir; že umiva človeške duše. Ker samo še ne more nikamor, se da nesti, da more deliti svoje dobrote. Kakšna sreča se naseli v Elizabetino hišo, kamor je prinesla Marija to božje Srce. Janez Krstnik, tudi še nerojen, se zgane v materinem telesu, ko čuti v svoji bližini to dobro Srce, ki ga je že pred rojstvom očistilo izvirnega greha. Z Elizabeto hvalimo Boga za to dobroto, da smo dobili božje Srce: "Blagoslovljen Sad tvojega telesa" - Srce božjega jarešenika."

3. Ki si Ga Devica rodilá.

Srce Jezusovo je rojeno na svet. V hlevcu, med živalmi, v jasliah na slani, kakšno uboštvo, kakšno ponižanje si je takoj ob rojstvu izbralo. Zavrženo od človeške ljubezni in sočutja je hotelo s ponižanjem do konca, dvigniti človeštvo do vrhunca, do Boga. Saj bi morali kar nenehoma klečati ob jasliah in se zahvaljevati za to nerazumljivo ljubezen božjega Srca, ki se je nasekilo med človeško revščino.

4. Ki si Ga Devica v templju darovala.

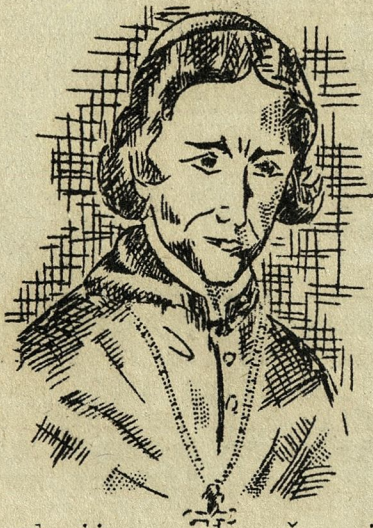
Šele štirideset dni živi na zemlji, pa se že daruje Bogu Očetu po rokah svoje deviške Matere kot spravna daritev za grehe človeštva. Največjo, najsrčnejšo željo izpolni starčku Simeonu in vdovi Ani - da sta ga dočkala pred svoje smrtjo. Po Simeonu pa napoveduje ves blagoslov in dobroto, ki jo bo človeštvu prineslo: "Luč v razsvetljenje nevernikov". Kakšna strašna zmeda in zmota je vlada la do tedaj, sedaj pa božje Srce prinaša luč, jasnost, pravo pot, po kateri bo vsak mogel k Bogu. Tistim, ki ga bodo vzljubili, mu verovali, šli za njim, bo v vstajenje in srečo, tistim pa, ki bodo njegovo ljubezen zavrgli, v večno pogubljenje.

5. Ki si Ga Devica v templju našla.

Za človeška srca so pota božjega Srca premnogokrat nerazumljiva. Marija je to občutila na bridki poti, ko je iskala Sina božjega. Vendar je vdano verovala, da je tako prav, čeprav ji Jezus ni odgovoril drugega kot: "Ali nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta." Prav tako tudi mi hodimo po poti, ki jo je težko razumeti, pa verujemo, da nas je nanjo poslalo božje Srce, ki hoče našim dušam tudi na ta nam nerazumljiv način le dobrote deliti. Verujmo, da je to resnica. Hodimo to pot vdano! Prišel bo čas, ko bomo dobroto božjega Srca, ki nam jo je hotelo s tem trpljenjem izkazati, spoznali in bomo hvaležni. Božje Srce je pustilo v skrbeh svojo božjo Mater, da je prineslo luč pismarjem, jim ponudilo roko, da jih pripelje do resnice. Verujmo, da bo tudi za nas storilo vse.

OB STOPETDESETLETNICI BARAGOVEGA ROJSTVA

Oče Indijancev.

Njegova nepremagljiva ljubezen je vse opravičila, vse prenesla in potrpeala. Na vsako žalitev je odgovoril s še večjo žrtvojočo in dejavno ljubeznijo. Ves srečen je bil, ko je po dolgih potovanjih prišel v kako indijansko središče. Govoril je zbranim rdečkožcem o Velikem Duhu, dobrem Manitu, kot Indijanci imenujejo Boga in o Materi Mariji. Zvečer pa je, čeprav zelo utrujen, z njimi dolgo prepeval pesmi iz pesmarice, ki jim jo je dal natisniti. Sestavil jim je še več knjig, molitvenikov, katekizmov, napisal slovar in slovnico njih jezika. Tako je prinesel severno-ameriškim Indijancem to, kar sta prinesla nam Slovanom sv. brata Ciril in Metod:

prve knjige v domačem jeziku. Kar je imel, vse je razdal med najrevnejše. Večkrat je prišel domov brez novčiča v žepu ali brez plašča ali celo brez srajce, ki mu jo je poslala iz domovine sestra. Karkoli je dobil v roke, vse je brž našlo pot k rdečkožnim duhovnim otrokom. Tako se je zgodilo, da je kot škof poprosil duhovnika, naj mu posodi tolar, da ga da revni Indijanki, ki jo je ugledal skozi okno. Naš Baraga, nekoč graščak, je postal berač, berač za druge. Prosil in rotil je v pismih, dvakrat je sam potoval v Evropo po sodelavce in sredstva za vzdrževanje in zidavo novih cerkva in tisoč drugih potreb kot n.pr. šol, misijonskih postaj. Vse to je delal in žrtvoval za svoje Indijance iz očetovske ljubezni do njih. Svoje prvo škofovsko pastirsko pismo je nazval: "Otročiči moji, ki vas ljubim..." S tem

je hotel Indijancem povedati, da jih ljubi bolj, kot jim more to pokazati.

Otročiči so dobro razumeli svojega očeta, zato so ga vzljubili in mu vse zaupali. Baraga je bil vesel tega zaupanja in ljubezni. Še bolj pa ga je veselilo, ko je videl uspehe in sadove svojega misijanskega dela. Kako poln sreče je bil zanj pač sveti večer, ko je v skromni leseni cerkvi stopil k oltarju in so okrog jaslic zbrani Indijanci z grmečimi glasovi po indijansko zapeli: Sveta noč, blažena noč... Videl je, da je njegovo trpljenje prineslo veselje tisočem njegovih ljubljanih duhovnih otrok. Ob tem je bil tudi sam srečen. Križ, trpljenje je še ostalo, a Baraga ga je sprejemal nase z vedno večjim spoštovanjem, vedno večjo ljubeznijo. Vedel je tudi dobro, da pride pravo veselje, vsa sreča šele v večnosti.

Šola Baragovega gorečega dela.

Kje se je Baraga takega življenja, kakršno je živel, naučil?

V šoli sv. Rešnjega Telosa in Marije. Že v Evropi je zelo širil češčenje sv. Evharistije in Matere božje, saj je prav radi svojega za zmotne pojme tistih časov pretiranega češčenja prišel v tolikšne težave, da se je v domovini skoro onemogočil. Zato je pa med Indijanci in kot škof našel dovolj prilike za širjenje obojnega češčenja. Sam pa je vstajal že pred četrto uro zjutraj in preklečal dolge ure pred Jezusom. Tam se je učil poslušati utripe Gospodovega Srca, sprejemati njegove ukaze, spoznavati Marijine želje. Tam je dobival moči, da jih je tudi uresničeval, čeprav z največjimi napori.

Baraga umre.

Dne 19. januarja 1968. pa so zajokali indijanski rodovi, ko so zvedli, da je prenehalo bití srce njihovega dobrega očeta in zaščitnika. Tudi beli priseljenci so sklonili glave ob izgubi dobrega pastirja. Vsi pa so bili prepričani, da mu je Bog dal okusiti tisto srečo, o kateri je sam zapisal, da jo upa dočakati v nebesih, ko bodo Indijanci večnemu Sodniku pričali zanj, češ, ta nas je privedel k Tebi v nebesa... In tudi o tem so bili prepričani, da imajo sedaj svojega posebnega zagovornika pri dobrem Manitu, ki je mnogo pravičnejši, kot so svetne vlade in sodniki.

Mnogo lepega zvedo o Baragu iz različnih knjig, člankov in pisem. Vse pa le Bog ve. Baraga v svoji ponižnosti ni maral, da bi pisali o njem in njegovih križih in uspehih. Zavedal se je le, da je samo nekristno orodje v božjih rokah. S svojimi poročili v domovino in v svet je imel samo ta namen, da bi rojaki in tudi drugi bolj spoznali in podprli njegov misijon v vedno večjo čast božjo na zemlji. Prž pa, ko je zvedel, da ga v domovini hvalijo po časopisih, je takoj pisal svoji sestri, naj vendar prenehajo s tem in naj sežgo vsa njegova pisma, sicer ji ne piše nobenega več. A dovolj vemo o njem, da ga lahko dvignemo na oltar.

Baragu čast oltarja.

In na oltarju ga hočemo imeti. Ne le zato, da bi Barago s tem še bolj proslavili. Tudi ne za-to, da bi se Slovenci z njim postavljali pred katoliškim svetom, češ, tudi mi imamo svetnika. To ne bi bilo v Baragovem duhu, ko je pa sam živel le za zaničevane in preganjane, zatirane in izumirajoče poganke rodove. Tudi Bog bi gotovo ne dopustil, da bi se na ta način v narodu zasejal napuh. Baraga hočemo imeti na oltarju zato, da bomo v njem imeli svojega tako rekoč uradnega priprošnjika in vzornika.

Čeprav se je med Indijanci kar poindijanil, ni pozabil na nas. To dokazujejo številna pisma in več knjig, ki jih je v dolgih zimskih nočeh spisal tudi nam. Slovence je vedno nazval: "Moji pri-

"ljubi Kranjci!" (Slovenci). Ta naziv mu je prihajal iz iskreno ljubečega srca. To ljubezen do naroda ima Baraga tudi sedaj v nebesih. Kako bi odrekel svojo priprošnjo, če ga kdo njegovih ljubljениh Slovencev poprosi za po oč! Zlasti nam bo Baraga danes rad pomagal, ko smo njegovi rojaki v taki stiski, v kakršni naš narod še ni bil. Saj gre za obstoj naroda in božjega kraljestva v njem. Zlasti nas bo Baraga uslišal, če ga prosimo za vse tisto, kar je v zvezi z zmagobojnim kraljestvom v našem narodu, saj je tako gorel za božje kraljestvo med Indijanci, kako mu ne bi bilo pri srcu božje kraljestvo med Slovenci!

Potrebujemo pa tudi vzornika. Danes naš narod potrebuje velikih, apostolskih mož in žena, prežetih s Kristusovim duhom, vzgojenih in oblikovanih po božjem Srcu, ki bodo vse sloje in okolje zopet prinesli Kristusa in Njegovo resnico, Njegovo ljubezen, Njegovo vladarstvo. Mnogo se da razpravljati o tem, kakšni naj bi bili ti apostoli. A vse bolj jasno in hitreje bomo tudi doumeli, če se zamislimo v Baragov lik in si rečemo: Glejte, tak mora biti pravi apostol in kristjan.

Baraga je vzor dobrega otroka, marljivega in vestnega dijak, učenega in globoko vernega izobraženca, požrtvovalnega, ponižnega in gorečega, ljubeznjivega in svetega duhovnika, borca za pravice tlačanih narodov in slojev, velikega socialnega, karitativnega in kulturnega delavca, moža katoliškega univerzalizma, moža jeklene volje, trdnih odločitev in sklopov, neustrašenega poguma, ljubitelj uboštv in abstinence, gorečega častilca svete Evharistije in Matere božje. In končno je vzor pravega slovenskega in sploh katoliškega misijonarja, ki se uživi v navade, mišljenje in čustvovanje domačinov, postane vsem vse takorekoč Indijane Indijancem, zato da lažje najde dostop do njihovih duš in jih pripravi na sprejem krščanstva. Resnično, v njem lahko vidimo upodobljenega drugega Kristusa in takih danes potrebujeta Cerkev in narod. Zrastel je iz naše srede, naših prilik in zato njegov vzgled še bolj vpliva kot vzgledi drugih svetnikov.

Toda nekaj še manjka njegovemu vzoru - potrdilo Cerkev, proglašenje za blaženega. Molimo pogosto in vneto, naj ga Gospod skoraj poveleča na naših oltarjih, da bomo smeli svojega priprošnjika in vzornika tudi javno častiti. To pa iz edinega namena, da bomo po njegovem vzgledu in priprošnji postali bolj božji, da bo naš narod dajal Bogu večje čast z lepšim krščanskim življenjem doma in s svojim misijonskim delom v poganskih krajih. To je pravi namen gesla: Barago na oltar, ki je gotov ljub Bogu, pa tudi Baraku. Baraga bo na ta način po svojih posnemalcih še naprej reševal duše in gradil božje kraljestvo - sveto Cerkev v poganskih deželah.

BRATOM IN SESTRAM RAZPŠENIM PO TUJINI

Nedelja v taborišču.

Begunci smo. Kako brezupna se nam zdi včasih ta beseda, saj v tako strašni resničnosti označuje vso našo revščino. In vendar, dragi rojaki, ki ne prebivate v naših skupnih taboriščih, ali veste, da smo košček našega nekdanjega bogastva le prinesli s seboj?

Živo so nam vsem še v spominu naše nedelje v domovini. Farni zvonovi so kot klicarji vabili vernike k praznovanju Gospodovega dne. Njih klic se je razširjal preko ravnin in gričev, tja do zadnje gorske vasice. V srcih župljanov pa se je ob tem glasu zvonov porajalo sveto praznično veselje, ki se porodi v človeškem srcu tedaj, ko začuti božjo bližino. Da, nedelja je bil dan našega notranjega veselja, zadovoljnosti in sreče; bil je dan, ko smo položili svoje

brige in težave na daritveni oltar božjega Sina. In tukaj? Dragi brat, ljuba sestra, pridita v naša taborišča in videla kosta, da so naše nedelje v begunstvu podobne nekdanjim v domovini, da duhovno so najbrž še mnogo dragocenejše. Ne vabijo nas k službi božji bronasti zvonovi. Ne, saj bi se z našo begunsko revščino ti niti ne skladali. Toda tudi pritrkavanje na preproste železniške tračnice budi v nas praznično veselje; ti preprosti zvonovi privabljajo v leseni božji hram množice ljudi, katerih srca so napolnjena z isto bolečino, iz katerih duš prihaja ista prošnja - prošnja trpinov k trpečemu Bogu. Koliko beguncev, orogumljenih po besedah naših dušnih pastirjev, okrepcanih z angelskim kruhom in poživljenih z milostmi svete maše, zopet z veseljem zadene svoj begunski križ in gre z njim pogumno v negotovo bodočnost.

Taki so naši nedeljski dopoldnevi; od zgodnjih jutranjih ur pa skozi vse dopoldne se oglašajo zvonovi, se vrste svete maše, prihajajo ljudje v cerkev, drugi zopet potolaženi in okrepcani iz nje. V ozadju kapele - na "koru" pa se menjavajo pevski zbori, ki se s svojim petjem pridružujejo molitvi ostalih vernikov. Prav mogočna, lepa slovenska pesem, molitev in božja beseda v domačem jeziku nas kar prestavi iz begunstva v naše domače farne cerkve, nas spet poživljuje in dvigne.

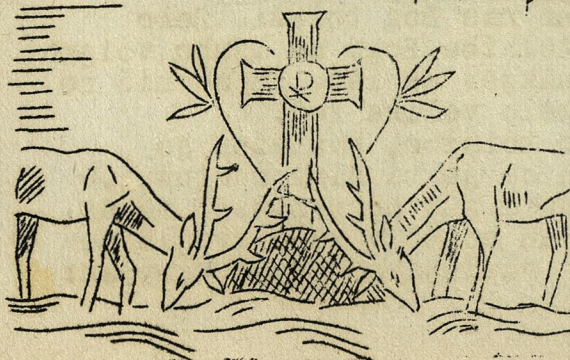
Naj še na kratko omenim, kako v taborišču preživimo ostali del nedelje. - Med 12 in 1/2 1 uro se morajo dežurni iz posameznih barak potiti s prenašanjem vsakovrstnih posod, ki so napolnjene včasih s čim boljšim, drugič zopet s slabšim. Česar ni zmogla kuhinja za "dober apetit", to store zvočniki, ki ves čas med kosilom prenašajo vsakovrstne koračnice, pesmi itd.

Tudi v popoldanskih urah smo še precej obdržali svoje običaje iz domovine. Medsebojno se obiskujemo, če je pa lepo vreme, leze vse, staro in mlado, iz barak v prosto naravo - med polja, na travnike in v gozdove. Mnogi pa, katerih srca ne išče samo lastnega utešenja po veselju, temveč ga žele deliti s trpečimi, gredo v popoldanskih urah na obisk k najbednejšim - k bolnikom. Kakor usmiljeni Samarijan se sklanjajo nad njimi, jih tolažijo in opogumljajo. Taki si pa pripravljajo bogato plačilo za delo usmiljenja, saj Gospod jim bo dejal nekoč: Bolan sem bil - in ste me obiskali.

Nedeljo zaključimo zopet v cerkvi. Po krščanskem nauku se misli in prošnje vseh beguncev v cerkvi zopet združijo pri Mariji Pomagaj, naši namogočnejši priprošnjici pri Bogu. Njej izročamo svojo bodočnost, svoje drage, vse, ki so nam pri srcu; torej tudi vas, kratje in sestre, ki raztreseni po tujini, najbrž ne morete praznovati nedelje v takem prazničnem razpoloženju. Zato pa, kadar vam je mogoče, obiščite svoje rojake v taborišču, da boste z njimi in z vseni nami delili dragocenost, ki smo jo prinesli iz domovine, sveto, čisto nedeljsko veselje, potem pa tudi vi, oživljeni in opogumljeni, šli s svojim težkim križem v vsakdanje - in vendar novo življenje.

ZIVLJENJE BOŽJIH OTROK

Delo Sv. Duha v dušah.

Že pri krstu nam je bil dan Sv. Duh. "Božja ljubezen je izlita v naše srca po sv. Duhu, ki nam je bil dan" (Rim V, 5). Sv. Pavel imenuje tu Sv. Duha, ki vzbuja ljubezen. On nam v imenu presvete Trojice daje posvečujočo milost božjo po vidnem znamenju vode. Ta posvečujoča milost božja po-ložanstvu naše duše. Ona preoblikuje vse našo notranjost in nas naredi otroke božje.

Toda duša ima tudi zmožnosti: razum in voljo, ki ju uporabljaja za mišljenje in hotenje. Približno tako kakor potrebuje telo roke in noge za delovanje.

Da ti zmožnosti postaneta sposobni nadnaravnega delovanja, zaslužnih dejanj za nebesa, morata biti dvignjeni v nadnaravni red.

Po nadnaravnih čednostih, ki spremljajo posvečujočo milost božjo, dvigne Sv. Duh ti zmožnosti v nadnaravni red, jih pobožanstvi.

Čednost je dobra navada, ki daje moč, da lažje vršimo težke stvari. Naravna čednost je dobra navada, ki si jo lahko pridobi vsak človek, čeprav ni krščen n. pr. čednost pokorščine, čednost resnicoljubnosti. Nadnaravna čednost pa nam daje zmožnost, da s pomočjo Boga in milosti gojimo nadnaravne kreposti n. pr. verujemo v Boga, Ga ljubimo. Po nauku tridentinskega vesoljnega cerkvenega zbora tri božje čednosti - vera, upanje, ljubezen - spremljajo posvečujočo milost božjo. Skupen nauk, potrjen v tridentinskem katekizmu, je, da so nam v istem trenutku dane tudi moralne čednosti: razumnost, pravičnost, srčnost, zmernost. Pravimo, da so te nadnaravne čednosti vlite, ker jih sprejmamo naravnost od Boga s posvečujočo milostjo božjo.

Te nadnaravne čednosti dajejo našim naravnim zmožnostim sposobnost vršiti za nebesa zaslužna dejanja.

Čednost vere daje našemu razumu možnost, da se naše naravno spoznanje ne upira; volji pa so dane upanje, ljubezen in moralne nadnaravne čednosti (razumnost, pravičnost, srčnost, zmernost).

Za delovanje v naravnem svetu ne zadostujeta razum in volja. Da morejo te naravne zmožnosti delovati, jih mora nekdo spraviti v delovanje. Potreben je torej nek vpliv.

Prav tako je v našem nadnaravnem življenju potreben poseben vpliv božji, ki našo naravo pobožanstvi in naše v nadnaravo dvignjene zmožnosti spravi v delovanje. To vrši v naših dušah Sv. Duh. On spravlja v delovanje naše zmožnosti. To je dejanska milost, ki nam vzbuja in pomaga vršiti zaslužna dejanja.

To še ni vse! Naša slabost v delu za samoposvečenje in svetost je tako velika, da neprestano potrebuje pomoči Sv. Duha. Ko smo tako dvignjeni v nadnaravni red po božjih in moralnih vlitih čednostih, naše naravne zmožnosti še vedno delujejo na človeški način. Vlita čednost malosti, razsvetljena po luči božje vednosti, ki jo imamo po veri, išče, kaj je primerno zbrati za naš končni cilj. In te išče premišljuje. Podobno kakor učenec poučin od učitelja, išče rešitve vprašanja razmišljuje načela, ki jih je dobil od učitelja.

Toda človeški razum je zmotljiv in človeška volja je nagnjena k hudemu.

Kaj sledi iz tega? Da v delu za naše samoposvečenje vedno potrebujemo pomoči Sv. Duha, da ne zaidemo in ne pademo. On nas podpira po pogostih notranjih navdihih.

+++++++

==

K A D A R S M O B R E Z T O L A Ž B E.

Ni težko zametavati tolažbe, kadar nas Bog tolaži. Zelo veliko pa je, kdor brez božje in človeške tolažbe Bogu na ljubo voljno prenaša zapuščenost srca, sam sebe nikoli nikjer ne išče in se nič ne ozira na lastno zasluženje; to je velika, zelo velika reč.

Kadar ti torej Bog podeli duhovno tolažbo, hvaležen jo sprejmi, pa ne pozabi, da ti jo Bog daje in da je ti nisi zaslužil. - Ne povzdiguje se, ne raduj se preveč, tudi se drzno ne ponašaj, ampak zaradi daru bodi še bolj ponižen, previden in boječ v vseh svojih delih, kajti minile bo ta ura in nastopila bo skušnjava (Tomaž Kempčan: Hoja za Kristusom)

Kan. Joseph Cardijn.

CERKEV PRED SVETOVNO REVOLUCIJO

Članek " CERKEV PRED SVETOVNO REVOLUCIJO" je napisal letos februarja voditelj katoliške delavske mladine kanonik Jožef Cardijn. Cardijn spada med največje osebnosti sedanje dobe. Imenujejo ga apostola delavcev. Posrečilo se mu je pokazati delavstvu, da obstojajo poleg materialnih dobrin, ki mu jih obljublja brezboštvo, še duhovne dobrine, ki mu jih nudi Cerkev. Delavstvo se sme in mora boriti za svoje pravice, a ne sme za skledo leče prodati duše. Dokazal je mlademu belgijskemu delavstvu, da hrana in telesno ugodje še ne prinašata celotne sreče. Cerkev potrebuje delavce in delavci potrebujejo Cerkev. Saj je bil Jezus poslan oznanjati evangelij ubogim.

Način njegovega dela Cerkev priporoča vsem katoličanom, ki hočejo sodelovati pri pokristjanjenju sveta. Cardijna so radi ugleda, ki ga uživa povabili v Ameriko. Ves svet si je skoro ogledal in po potovanju napisal svojim sodelavcem razpravo o položaju in nalogah katoličanov v sedanjem največjem prevratu. To razpravo bo Bogoljub pričboval v naslednjih številkah. Ker je važna, zlasti zadnji dve strani Bogoljuba ohranite, da jih boste lahko večkrat prebrali.

I. S v e t o v n a r e v o l u c i j a .

Čas svetovne revolucije.

Najmočnejši vtis, ki sem ga dobil na potovanju po treh Amerikah, je gotovo ta: da živimo v dobi svetovne revolucije. In ta revolucija je največja v zgodovini, tako po svoji razsežnosti kot po svoji globini. Zares, ne omejuje se na to ali ono celino. Ne zadeva le manjšine, elite izobražencev. Ne nanaša se le na ta ali oni, vidik zasebnega ali javnega življenja.

Revolucija, ki jo doživljamo, divja nasprotno po vsem svetu, po vseh celinah, po obeh poloblah, pri vseh rasah in vseh narodih. Zadeva najgloblje plasti vsega prebivalstva, mase, ki so se še do včeraj izgubljale v neredovitnih stepah, domačine najoddaljenejših kolonij, kakor tudi proletariat orjaških mest. Obsega hkrati vsa področja življenskega udejstvovanja, gospodarsko, socialno, politično, kulturno, družinsko, moralno in versko področje. Gre za vprašanje in odločilni odgovor o samem smislu življenja, človeka, sveta, in to z vidika in z ozirom na celotno človeštvo.

Ni treba biti ne velik učenjak ne genij, da odkriješ in premeriš obsežnost in globino te revolucije, ki živo pretresa vse človeštvo. Zelo preprosti, nekam neznatni so znaki, po katerih jo spoznamo. Da pa spoznamo njeno važnost in pomen, moramo pregledati kakšni so njeni odmevi, kakšne so njene psihološke in globoko notranje reakcije v najširših plasteh človeštva širom zemeljske oble.

Nič več razdalj!

Prva ugotovitev, ki preseneča potnika, je ta, da ni več razdalj! Prepotoval sem dvesto ur z letalom in preletel več kot šestdeset tisoč kilometrov, in jutri jih bodo preleteli v istem času več kot dvesto tisoč. V eni noči prideš z ene celine na drugo, in v enem dnevu z ene poloble na drugo.

Toda nepomembnost, ki jo ima razdalja za premestitev, ni

nič v primeri z nepomembnostjo, ki jo ima razdalja za prenos idej! Ideje, novice, poročila, zmota kot resnica, zločin kot krepost se danes razširjajo v hipu po vsem svetu in po vsem človeštvu.

"Učite vse narode!" ni več povelje, katerega izvršitev bi zahtevala stoletja. Postalo je trenutna stvarnost. Danes milijoni in milijoni ljudi poslušajo in slišijo istočasno po radiu isti glas, glas Moskve žal bolj kot glas Rima. V ekvatorskem puščavju kot na tečajskem ledu, v slavnatih kočah kakor v palačah, otroci in starci, mladina in odrasli, včeraj nekultivirana ljudstva kot najbolj civilizirani ljudje čujejo iste pozive, ista navduševanja, iste pesmi, isto glasbo. Jutri bodo prisostvovali istim gledališčem, istim plesom "blaznih pastiric"!

Gledajo iste filme v kinu, čitajo iste dnevnike, obiskujejo isto nočna zabavišča in iste kavarniške koncerte, iste športne tekme. Indijce, črnce, Kitajce, Japonce, belce - zlasti mase - pozira danes kot neizmerno čredo isto dirkališče in isti prostor za zabave, sledi novicam, poročilom in se jim daje vplivati. In med seboj debatirajo, jih razlagajo in razumevajo vsak s svojo duševnostjo, s svojim umskim in kulturnim razvojem, s svojimi predsodki in s svojimi težnjami!

Tehnični napredek.

Mase so danes priče hitrim skoraj fantastičnim napredkom moderne tehnike. Z vrtočlavo naglico prestavlja to mase v nov svet, ki preseneča njihovo domišljijo in je podoben učlovečenju nekega novega skrivnostnega božanstva: zlati vek znanosti in tehnike! Le z velikim naporom prepereš, da te ne začara!

Ivainšestdesetkrat sem pristal z letalom, često potem ko sem preletel več tisočev kilometrov preko Oceana, preko Kordiljerov, Andov, pragozdov, preko oblakov, ponoči in podnevi. Čudi se človek, ki pristaja skozi oblake in meglo in noč na otok, na letališče, in ko vidi pristajati štirimotornik skozi oblake s svojimi štiridesetimi ali petdesetimi potniki in svojo težo trideset, štirideset ali petdeset ton z matematično natančnostjo na koncu betonskega vzletišča, ki ga more edini vzdržati in mu dovoliti sto metrov teka, preden se ustavi pred izkrcevališčem. Zadostovalo bi nekaj centimetrov skoka vstran na često razmehčano zemljo, pa bi ga bilo konec in bi nastala smrtna nesreča za vso posadko.

Isto občutje občudovanja te zajame v nebotičnikih, čim dalje bolj visokih in čim dalje bolj širokih. Tri, štiri dvigala, ki morejo dati prostora petdeset, sto osebam so pogosto uvrščena drug za drugim in v nekaj sekundah preneso vse obiskovalce ali vse osebe do stotega, stopetdesetega, jutri do dvestotega nadstropja.

Vsi ti napredki so danes dostopni masi, šele včeraj prišli iz stezi, preprosti in naivni kot otrok. Zaradi reklame, svetlobnih in barvnih oglasov z gledajo vsi ti napredki kakor dobrohotne vile, ki naznanjajo in prinašajo srečo, za katero je treba vse žrtvovati.

Skrajna industrijalizacija.

Te znanstvene in tehnične napredke je v korist vseh uporabila skrajna industrijalizacija. Dežele in pokrajine, večkrat tako velike kot Evropa, prehajajo brez vmesnih stopenj iz najprimitivnejšega poljedelskega gospodarstva v najskrajnejšo industrijalizacijo. Milijoni ljudi prehajajo v hipu iz dobe nabiranja sadežev v dobo hiperkapitalizma, s svojimi podjetji z deset, dvajset, trideset tisoč delavci, vodenimi od mednarodnih trustov ali od totalitarnih držav.

(Se nadaljuje.)